

D V C A T V S B V R G V N D I Æ.

præstare in templo D. Virginis, præeunte verba Procuratore regio, se Regi fidelem futurum, defensurumque sua civitati jura, libertates & privilegia, adversus quoscunque, etiam ipsum Regem, quoties flagitat necessitas.

Ausban.

Episcopales porro Ducatus hujus urbes sunt duæ, *Augustodunum* & *Cabellinum*, utrumque antiquitate sua venerandum. Augustodunum, ab Augusto restauratore sic dictum, ad radices jacet montium, qui vulgo *Les mons de Cinis*, ad fluvium Arrousum. Vrbs quondam amplissima & populosissima, hodie ædificiis supra modum vacua, & diu quondam in Galliis rerum potita, populoq; Romano foederata, in ordinem quasi & ad inferiorum oppidorum conditionem est redacta. Superbis hodie nihilominus coruscat templis, quorum maximum est *Nazarii*. Multa visuntur Augustoduni cum intra, tum extra urbem antiquitatum monimenta, fanum Proserpinæ & Plutonis, Iani templum, Martis templū, Martis campus, *Philosia* collis, Cupidinis ædes, fornices Veneris, Cucubarrus, Theatrum, Capitolium, Apollinis templum, Caninus vicus, *Rochi* delubrum, statua, columna, aquæductus, arcus, nummi veteres, mons Druidus, mons Iovis, ut plane æmula Romæ fuisse credi possit hæc civitas, unde & medii ævi poëta quidam canit,

Celtica Roma dein voluit, cepitque vocari.

In hac urbe Magnentius, natione Gallus, post Constantem in Galliis fraude occisum, purpuram Imperialem induit. Fuit & bonarum arrium ac Musarum sedes, ubi, ut Tacitus scribit lib 3 Annalium, nobilissima Galliarum soboles liberalibus studiis operabatur.

Chaaalon.

Caballinum vel Caballionum Eduorum, vulgo *Chaaalon sur Saone*, Cabilonum Cæsari, sita est ad dexteram Araris ripam, agri uberrimi, coelique saluberrimi. Eximie felix, conveniensque secundo Arari mercimoniis idonea, unde à Cæsare commeatui parando, exercituique, qui sæpe in plures distractus erat partes, distribuendo dilecta. Majorem olim fuisse testantur antiqua rudera. Concilium hic habitum à Christianis antistitibus, rerum apud Francos potente Clodovæo. Regiam quoque hic sedem habuit Gunthranus Clotharii filius, Chereberti Francorum Regis frater, Aurelianensium Princeps, qui eam supra modum variis ædificiis ornavit, in S. Marcelli cœnobio ibi conditus. Evertit contra cum quatuor suburbiis Clotharius, Ludovici Pii Augusti filius, cum in Italiam solum vertere cogeretur, Augusto patre ex cœnobio ad regni gubernacula ab optimatibus retracto: idque odio Anselmi Cabilonensium Comititis. Primarium templum, consecratum olim sub nomine D. Stephani, hodie D. Vincentio, quod ejus ibi reliquie ab Childeberto I condita; est dicatum. Est & templum D. Georgii, quod nullis incendii facibus aut tormentis unquam dejici potuisse memoratur, quo tempore urbs à Clothario vastata. Binis ornata quondam fuit nundinis, utrisque

ad totum mensem durantibus, alterisque *Brandoniis*, alteris ab Augusto mense nuncupatis: quæ tamen, urbe suis cladibus fere sepulta, primo quidem Genevam, quæ tunc etiam regni Burgundici erat, postea vero Lugdunum, ubi nunc quoque habentur, sunt translata. Retinet tamen Cabillonum, quas nundinarum beneficio solebat habere, immunitates. Vsurpat enim Cabillonensis magistratus nundinarum & mercatum magistri nomen, & quo anni tempore nundinæ habentur, nemo Cabillonii adparitor vel regius vel alius, quemquam potest jure sistere, vel in ejus bona manus injicere. Hodie civitas pro dimidia tantum parte Episcopi est, pro altera Regis, aut Burgundiæ Ducis. In duas enim divisa jurisdictiones, habet & curiam Iudicalem Castellii, quæ regia est; & Episcopi Collegiique Canonice Cathedralium, in qua Episcopalis monarchia jus dicit. Cabillonensium familia secundum principes longe fuit clarissima, cujus parens Gulielmus ille magnus fertur, cui à venatorio cornu erat cognomen.

Sunt & alia oppida minorum gentium: *Tornus*, olim Tinurtium, solo situm fertilissimo: *Cursellum*, regiarum ditionis oppidum, ad radices luræ montis; ubi helleborum nascitur, aliaque herbæ ac stirpes. Accedunt & boli Armenæ fodinæ, argenteique venæ. Ager optimus ad occasum, qui frugum omnium, fructuumque haud parce subministrat annonam. Lacum etiam piscosum habet ad primum lapidem, ex rivis undique concurrentibus. Oppidum ipsum structuris non ita conspicuis excultum est: sed incendio ruinisque lacerum, ut tantum urbis cadaver agnoscas. Civis rei rusticæ, quam negotiationum studiosiores. *Belna*, vulgo *Beaulne*, ad amnem *Bourzoize* jacet, tota valido mœnium sepimento circumdata, propugnacula sua habet, quibus tormenta bellica intrepide excipere queat. In ea xenodochium est, impensis Raulini Burgundiæ olim Archigrammatei ædificatum, totius Galliæ amplissimum, Regum palatio, quam pauperum hospitio similis. Vites habet ager Belnensis optimæ notæ, & toto terrarum orbe notissimas. Est & hic *Cistertium*, & *Semurium*, *Semur*, situm in meditullio territorii, quod vulgo *Auxois*, quod in tres dividitur partes, ita muris separatas, ut singulæ sint oppidi instar. *Nuithonii* vulgo *Nuys*, gladiatorum opificio celeberrimum fuit. *Aballon*, hodie *Avelon*: *Sidelucum*, *Saulieu*. *Flavia*, *Flavigni*: *Aufone*, *Noiers*, *Ravieres*, *Leigne*, *Mombart*, *Chastillon*, *S. Seigne*, *Seloigne*, *Crevaux*, *Viteau*, *Verdun*, *Arnay*, *Seure*, *Tonnerre*.

*Oppidam-
nora.*

Episcopales urbes Burgundiæ Ducatui concesseri solitæ sunt, *Nevers*, *Auxerre*, *Mascon*, quæ postrema est *Matifcona* Cæsaris. Hæc quondam Comitatus titulo insignis fuit. Pontem habet, quo utraque Araris ripa jungitur. Historiam hujus urbis peculiari & eleganti libello persecutus est Philippus Bugnovius, qui urbem *Matiffanam* nominat. Omnes tamen tres dictæ urbes *Parlamenti Parisiensis* jurisdictionem agnoscunt.